

diculares ad linea^m k l, & medio loco proportionales inter partes ipsius quae sunt k e & c l, sequitur ut semicirculus descriptus super k l, si circunducatur trahat per omnia puncta circumerentia f g h, & per omnes solidos angulos pyramidis fabricatae. Itaque a diffinitio eius quod est figurā inscribi figurā, pyramidis fabricata est inscriptibilis illi sphæræ quam semicirculus per linea^m k l lineatus motu suo describit. Et quia haec sphera descripta, est assignata sphæræ æqualis per diffinitionem æqualium sphærarum, sequitur ex communis scientia ut haec pyramidis fabricata, sit ab assignata sphera circumscripibilis. Quod est, propositum.

CORRELARIVM autem patet sic. Cum enim a b sit tripla ad b c, per euersam proportionalitatem erit a b sesquialtera ad a c, ideoque ex secunda parte correlarij sexti & correlario 17 eiusdem, quadratum lineæ a b erit etiam sesquialterum ad quadratum lineæ a d. Et quia linea a d est æqualis lateri fabricatae pyramidis, at uero a b est diameter sphæræ, constat uerum esse quod per correlarium dicitur. Ne autem quicunque de ueritate ueritate proposita hæsitare contingat, eam uolumus hoc modo demonstratione firmare. Sit igitur super lineam a b, linea c d perpendicularis, quae ponatur medius loco proportionalis inter partes linea^m a b, quae sint a c & c b, ita que sit proportio a c ad c d, sicut c d ad c b. Et super lineam a b, describatur semicirculus a e b. Dico quod huius semicirculi circumferentia transibit per punctum d, qui est extremitas perpendicularis. Si autem aut secabit lineam c d, aut supertransibit eam totam ipsam transiens & includens non contingens. Secet ergo primo eam in punto e, & ducatur linea e b & e a, eritque ex prima parte, scilicet tertij totalis angulus a e b rectus, itaque ex prima parte correlarij sexti proportio est a c ad c e, sicut c e ad c b, at uero ex secunda parte, scilicet quinti proportio a c ad c e, est maior quam a c ad c d, eo quod c e est minor quam c d. Cum igitur sit c e ad c b, sicut a c ad c e, & c d ad c b, sicut a c ad c d, erit per 12 quinti e c ad c b, maior quam c d ad c b: ideoque per primam partem, scilicet quinti e c est maior quam d c, pars uidelicet, que suum totum, quod est impossibile. Non ergo secabit circumferentia semicirculi lineam c d. Supertransibit igitur & producatur c d usque ad circumferentiam, sitque tota c e, & protrahatur linea e b & e a, sequeturque ut prius lineam c d esse maiorem quam sit linea c e, quod est etiam impossibile. Constat ergo propositum.

Similiter autem dicimus, quod si fuerit aliquis angulus rectus cui basis subtendatur super quam semicirculus lineatur, ipsius circumferentia per angulum rectum transire necesse est. Conuersam huius ponit prima pars, scilicet tertij. Quod autem dicimus, sic constat. Sit enim angulus a b c rectus, cui subtendatur basis a c, & super eam lineatur semicirculus, dico quod ipsius circumferentia transibit per punctum b, in quo coeunt linea^m continentes angulum rectum. Cuius demonstratio est, quod neque transibit supra neque infra. Si autem transeat primo infra, sitque a e c, & ab angulo b, producatur linea b d perpendicularis ad basin a c, quae secet circumferentiam semicirculi in punto e, & protrahantur linea^m e a & e c, eritque angulus a e c, rectus ex prima parte, scilicet tertij, at ipse est maior angulo a b c per 12 primi, hoc autem est impossibile ex tertia petitione, cum uterque sit rectus, hic quidem ex hypothesi, ille uero ex prima parte, scilicet tertij. Non ergo transibit circumferentia semicirculi, infra angulum b. Transeat itaque supra, & sit a f c, producatur autem perpendicularis d b, quousque obviat circumferentia semicirculi a f e in punto f, & producatur linea^m f a, f c, eritque ex prima parte, scilicet tertij angulus a f c rectus. Cumque etiam esset ex hypothesi angulus a b c rectus, sequitur impossibile per 12 primi, sicut in principio. Relinqutur ergo quod diximus. Hoc autem necessarium est ad cognitionem eorum quae sequuntur.

Eucli ex Zamb.

Problema i

Propositio 15

¹³ Pyramidem constituere, & data sphera comprehendere, & demonstrare quod ipsius sphæræ dimetiens potentia sesquialter est lateris ipsius pyramidis.

THEON ex Zamb. Exponatur data sphera dimetiens a b, sceturque in signo, ut a r ipsius c r dupla sit. Describaturque super a c, semicirculus a d b, exciteturque (per 12 primi) ab ipso r signo ad angulos redos, r d, & conectedur d a, exponaturque circulus e z, & quam habens eam quae ex centro ipsi d r, describaturque in ipso e z circulo triangulum æquilaterum, & accipiatur (per 1 tertium) centrum circuli, sitque o signum, & concedatur o b, o d, o r. Et constituantur

O z (per 12)

Inter regularia
primum.